

Zaak 168

Uitspraak inzake een klacht van [a], sub-uitgever van het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts', tegen [b], [c], [d], auteurs respectievelijk uitgevers van het werk 'Vang Me'.

1. Bij brief van 21 september 2020 heeft [a] (hierna te noemen 'Klager') zich tot de Vaste Commissie Plagiaat (hierna te noemen 'VCP') gewend met het volgende. Klager meent dat het werk 'Vang Me', gecomponeerd door [b] en [c] en uitgegeven door [d] (hierna te noemen 'Beklaagden'), gelijkenis vertoont met het door Klager (sub-)uitgegeven werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts'. Naar de mening van Klager is er sprake van plagiaat.

2. Aan de administratie van Buma/Stemra zijn de volgende gegevens ontleend:

Het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts' is gecomponeerd en van tekst voorzien door J.M.Taieb en wordt oorspronkelijk uitgegeven door Soc Nouv Barclay en in Nederland sub-uitgegeven door [a]. [a] is deelnemer van Buma/Stemra. Het werk is in ieder geval bij Buma/Stemra bekend op 11 april 2012.

Het werk 'Vang Me' is gecomponeerd en van tekst voorzien door [b] en [c] en wordt uitgegeven door [d]. Allen zijn deelnemers van Buma/Stemra. Het werk is voor het eerst bij Buma/Stemra bekend op 26 februari 1982.

3. Voorzover van belang voor de beoordeling van de zaak beschikt de VCP over afschriften van de volgende stukken:

1 De klacht van [a] d.d. 21-9-2020

- Rapport Le Coeur vs Vang me
- Muziekfragmenten muziekwerken
 - Vang me vs Le cœur compilatie
 - Boots Cœur Train Abba Vang
- Le coeur leadsheet
- Vang me leadsheet
- Email [a] d.d. 25-9-2020
- Emailcorrespondentie [a] – [d] periode 31-3-2020 t/m 13-8-2020

2 Verweer

- Reactie op klacht [d] d.d. 14-10-20
- Reactie op klacht auteurs email d.d. 30-10-20
- Analyse musicologisch rapport - Age Smilde
- Reactie van [b]

3 Aanvullende stukken

- Documentatie werken bij Buma/Stemra
- Brieven aan [a], [d], [b] en [c] d.d.28-9-2020
- Email aan [a] en [d] d.d. 2-3-2021

4. Klager heeft de op grond van artikel 6 van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra vereiste waarborgsom van € 1362,- voldaan.

5. Voor de behandeling van de zaak was de VCP als volgt samengesteld:

Prof. mr P.B. Hugenholtz, voorzitter
Mr S.J. van Gompel, vice-voorzitter
B. van der Linden, lid
B. Zimmerman, lid
J.F. Haanstra, lid
B. de Goeij, lid
J. Roukens, lid

6. De zitting werd gehouden op 10 maart 2021. Door de maatregelen ter zake van COVID-19 is de zitting een keer uitgesteld. De zitting heeft online plaatsgevonden. Partijen en de VCP hebben via Zoom deelgenomen.

Namens Klager waren aanwezig: [a], Managing Director [a], Royalty & Copyright Manager [a] en een deskundige.

Namens Beklaagden was aanwezig: [d].

7. De VCP verklaart zich bevoegd van de klacht kennis te nemen. De klacht heeft betrekking op een geschil zoals omschreven in artikel 4 lid 1 onder a van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra.

8. De klacht wordt als volgt onderbouwd.

De Franse componiste van het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts' is door derden gewezen op de gelijkenis met het werk 'Vang me'. Vervolgens heeft de componiste via Spotify kennis genomen van dit werk en geconstateerd dat er sprake is van plagiaat. In overleg met uitgever [a] is besloten om een plagiaatzaak te beginnen, welk besluit niet lichtzinnig is genomen.

Uit musicologisch onderzoek volgt dat beide werken een melodische frase bevatten die zeer veel overeenkomsten vertoont. Deze frase bestaat uit twee gelijke opeenvolgende motieven die beide voorafgegaan worden door een opmaat, gevolgd door een voorhouding op het zware maatdeel die direct oplost naar de grondtoon en een afsluiting van het motief middels een geaccentueerde en gesyncopeerde lager gelegen akkoordtoon (een 'afvallende noot'). In harmonisch perspectief klinkt in beide werken deze frase op de eerste trap van de betreffende toonsoort.

De betreffende frase wordt in beide werken vaak herhaald, met steeds kleine variaties. Het feit dat beide werken aanvangen met de bewuste frase, in het couplet van beide werken, benadrukt de gelijkenis tussen de werken. De indruk van gelijkenis wordt voorts versterkt door de inhoud van de tekst en de 'toon' van de zang in beide werken. Uit een vergelijking met andere muziekwerken die op het eerste gehoor diezelfde frase bevatten, waaronder de werken 'These Boots Are Made For Walking' en 'Long Train Running', komt naar voren dat de overeenstemming tussen de melodische frasen nergens zo groot is als bij versen van 'Le Coeur Au Bout Des Doigts' en 'Vang Me'.

Klager voegt hieraan toe dat de overeenstemming tussen de werken juist is gelegen in het meest herkenbare gedeelte van beide werken en dat de herkenbare gelijkenis te groot is om *niet* van plagiaat te kunnen spreken.

Het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts' is, ook in Nederland, op album uitgebracht in 1968. Het werk is niet als single gereleased en Klager beschikt niet over de airplaygegevens van het werk. Klager benadrukt dat ondanks het feit dat het werk in Nederland geen hit is geweest, niet uitgesloten kan worden dat de componisten van 'Vang Me' het werk gehoord hebben, mogelijk ergens tussen 1968 en 1982.

9. Beklaagden voeren in hun verweer de volgende argumenten aan.

Beklaagden stellen allereerst dat het door Klager overgelegde musicologisch rapport vooringenomen is en onvoldoende is onderbouwd. Bovendien wordt de conclusie van het rapport gerelativeerd door de stellingname van de bewuste deskundige dat er mogelijk andere werken zouden kunnen bestaan die eenzelfde gelijkenis zouden kunnen vertonen. Al met al biedt het rapport onvoldoende basis voor de conclusie dat er sprake zou zijn van plagiaat.

Beklaagden erkennen dat er gelijkenis bestaat tussen de coupletten van de werken. De door Klager gestelde gelijkenis tussen de teksten van de werken ontbreekt echter. De tekst van het werk 'Vang Me' was dan ook persoonlijk en origineel.

De overeenstemming tussen de werken berust echter op toeval en volgt simpelweg uit de wetmatigheden die het componeren in het 'blueskader' met zich meebrengt. Daar komt bij dat de auteurs van het werk 'Vang Me' het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts' niet kennen. Dit werk is geen hit geweest in Nederland en het is onduidelijk of het in Nederland op de radio te horen is geweest, waarmee de kans zeer klein is dat de auteurs van het werk 'Vang Me' het werk ooit hebben gehoord.

Beklaagden concluderen dat de beperkte gelijkenis tussen werken nog niet betekent dat er sprake is van plagiaat.

10. De VCP overweegt als volgt.

De VCP constateert dat de coupletten van beide werken enigszins overeen komen.

Deze gelijkenis is gelegen in een melodisch motief van slechts enkele noten dat zich herhaalt, een melodisch ostinato, hetgeen de indruk van gelijkenis versterkt. De VCP oordeelt echter dat het melos, voor zover daar al sprake van is, en de ritmiek van het motief op voor de hand liggende wijze voortvloeien uit de opsomming van woorden in de context van een bluesy werk. Die opsomming, begeleid door één akkoord, leidt doorgaans in dit genre tot het quasi-parlando zingen van een pentatonisch motief. De VCP is daarom van oordeel dat dit motief generiek van aard is en geen eigen oorspronkelijk karakter bezit.

De VCP constateert voorts dat de coupletten van beide werken van ondergeschikt belang zijn voor de identiteit van de werken en dat de teksten van de werken niet overeen stemmen.

Gelet op het feit dat de overeenstemming tussen de werken slechts is gelegen in het gebruik van een generiek motief, concludeert de VCP dat er geen sprake is van auteursrechtinbreuk.

Ten overvloede merkt de VCP op dat uit de gestelde feiten niet overtuigend is gebleken dat de auteurs van het werk 'Vang Me' kennis hebben kunnen nemen van het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts', gelet op het feit dat laatstgenoemd werk in Nederland niet als single is uitgebracht en ieder bewijs van airplay ontbreekt.

Al het bovenstaande in aanmerking genomen, oordeelt de VCP dat er geen sprake is van plagiaat.

11. Uitspraak doende

a. De VCP verklaart de klacht ongegrond en beslist dat het werk 'Vang Me' geen inbreuk maakt op het werk 'Le Coeur Au Bout Des Doigts'.

b. De VCP veroordeelt de Klager tot betaling van € 1362,- aan Buma/Stemra, hetgeen een gedeelte van de kosten van behandeling van deze zaak betreft. Op grond van artikel 11 lid 5 van het VCP-Reglement zal dit bedrag worden verrekend met de door Klager gestorte waarborgsom.

c. De VCP zal deze uitspraak ter beschikking stellen aan de directie van Buma en Stemra, opdat deze naar aanleiding van de uitspraak de nodige maatregelen kan treffen en eventueel tot publicatie zal kunnen besluiten.

Aldus gedaan te Hoofddorp op 10 maart 2021,

Prof. mr P.B. Hugenholtz
voorzitter

mr O. Meijer
secretaris